

Konjunktur teori 2: Investering og “ Y^s/Y^d ” modellen.

UGESEDDER 5: ØKONOMI 1, FORÅR 2004
MATEMATIK-ØKONOMI

Carl-Johan Dalgaard
Københavns Universitets
Økonomiske Institut
Webside for økonomi 1:
<http://www.econ.ku.dk/dalgaard/econ1.htm>

Williamson Kapitel 7.

• Husholdningens intertemporale problem

- nytte af forbrug og fritid i dag og “i morgen”; forbrug og fritid i begge perioder er normal goder; periode 1 budgetrestriktionen; periode 2 budgetrestriktionen; den intertemporale budgetrestriktion – tilbagediskonteret forbrug lig livstidsindkomsten; $MRS_{c,c'} = 1 + r$; $MRS_{c,l} = w$; det nye: $MRS_{l,l'} = w(1 + r)/w'$. Intertemporal substitution af fritid – stigning af renten sænker den relative pris på fritid i morgen i forhold til idag, hvorfor forbrugeren vælger at sænke fritiden idag. Husholdningens efterspørgsel efter forbrug (afhænger af livstidsindkomst – herunder skatter, samt af renten). Det antages at rente stigning leder til faldende forbrug (substitutionseffekt dominerer); Husholdningens udbud af arbejdskraft; afhænger af (livstids) indkomst, realløn (substitutionseffekt antages at dominere) samt realrenten.

• Virksomhedens intertemporale problem

- Virksomhedens værdi som den tilbagediskonterede værdi af profit idag og imorgen; virksomheden maximerer sin værdi; Periode 1 profitten; periode 2 profitten; virksomhedens problem; efterspørgslen efter arbejdskraft – afhænger positivt af kapitalbeholdningen og TFP idag, negativt af lønnen; investeringsbeslutningen; marginalafkast ved investering idag = marginal

omkostning ved investering – investeringerne afhænger positivt af TFP imorgen, og negativt af real renten samt kapitalbeholdningen idag; .

- **Den offentlige sektor:** Den offentlige sektors intertemporale budgetrestriktion
- **Y^s kurven.**
 - Kombinationer af realrente og udbudte mængder der er forenelige med ligevægt på arbejdsmarkedet; grafisk udledning vha. ligevægten på arbejdsmarkedet; positiv hældning på Y^s som følge af intertemporal substitution i arbejdsudbudet; alt der holdes konstant ved udledningen (og som påvirker enten arbejdskraft efterspørgsel eller udbud) leder til at Y^s skydes. Stigning (fald) i TFP idag og i fremtiden øger (sænker) udbuddet idag, stigning (fald) i kapitalbeholdningen i denne periode øger (sænker) udbuddet; Stigning (fald) i livstidsindkomsten øger (sænker) udbuddet.
- **Y^d kurven.**
 - Kombinationer af realrente og efterspurgte mængder der er forenelige med ligevægt på varemarkedet; grafisk udledning; Y^d har negativ hældning; stigende rente sænker forbrugs -og investeringsefterspørgslen; alt der holdes konstant ved udledningen (og som påvirker enten privat eller offentlig forbrugs efterspørgsel samt investeringsefterspørgslen) leder til at Y^d skydes. Stigning (fald) i livstidsindkomsten som følge af et fald (en stigning) i skatterne eller stigning (fald) i fremtidig indkomst øger (sænker) efterspørgslen; stigning (fald) i fremtidig TFP øger (sænker) efterspørgslen; stigning (fald) i kapitalbeholdningen sænker (øger) efterspørgslen.
- **Eksperimenter.** Anvendelse af Y^d/Y^s systemet til at studere ligevægts rente og output; supplement med ligevægten på arbejdsmarkedet for studiet af beskæftigelse og realløn.
 - Ændring af offentlige forbrug i denne periode (forbigående stigning); Permanent ændring i offentlig forbrug (idag og imorgen); ændring i TFP idag; ændring i TFP imorgen; ændring i kapitalbeholdningen (krig – se

øvelsesopgavesæt 5). Central indsigter: a) Effekten af ændringer i offentlige forbrug på fx det private forbrug i ligevægt afhænger i udtalt grad af om vi behandler midlertidige eller permanente stigninger i det offentlige forbrug. b) Forventninger til fremtiden (fx z') spiller en rolle for produktion, beskæftigelse mv allerede idag.